

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnosti prejemam:	K 22—
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	550
na mesec	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vrnejo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefonski št. 34.

Izhaja vsak dan sredaj izvenčati nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petek vrtta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali več po 10 vin. Parte in zahvala vrtta 16 vin. Poslano vrtta 20 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnosti naj se pošljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatave naročnine se ne ozira.

"Narodna tiskarna" telefonski št. 88.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 28—	za Nemčijo:	K 28—
celo leto	13—	celo leto	13—
pol leta	650	četrt leta	650
na mesec	230	na mesec	230

Vprašanjem glede insercijsih se naj priloži za odgovor dopisnicu ali znamka.

Upravnosti: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefonski št. 34.

Deželnozborska kampanja.

Dunaj, 7. januarja.

Tekom prihodnjih deset dni se sestanejo vsi dosedaj še ne zborujoči deželni zbori. Izvzeti so le trije: češki, istrski in bukovinski, o katerih se sploh dvomi, bodo li mogli biti sklenani v predvelikonočnem času. Situacija na Češkem je znana: Nemci svoje obstrukcije ne opustijo, dokler se potom spravnih pogajanj ne doseže njim ugodna reforma deželnega reda v smislu njih nacionalnih zahtev. Dosedanja posvetovanja deželnozborskih komisij kažejo sicer, da vlada med treznimi elementi tako na češki, kakor na nemški strani precej miroljubnosti, toda v očigled radikalnim geslom, ki jih razsirajo politiki Wolfsove struje, bi bilo vsako optimistično naziranje glede končnega uspeha teh posvetovanj in konference neutemeljeno. V petek so zborovali v Pragi nemški poslanci ter sklenili resolucije, ki so navidezno spravljive in ki se tvorijo, kakor da bi bila poštena volja Nemcev, da počasno spravna pogajanja skorajnje ugodne rezultate. Nemški poslanci dolžijo Čehe, da ti umetno zavlačujejo ugodno rešitev spornih vprašanj ter s tem uspešno delovanje deželnega zabora.

Pri teh spravnih konferencah morejo Nemci le pridobiti. Čehi so pripravljeni jim dovoliti primerne narodne koncesije v upravi dežele, zahtevajo pa na drugi strani upravljeno, da se jim dajo tam, kjer so dosedaj sami krivčno zapostavljeni vsaj najpotrebnije pravice enakopravnosti. Tako je s sporom obeh narodov v samospredi združen boj Čehov za narodne pravice pri državnih oblasteh in takozv. dunajska spravna komisija, ki ima urediti jezikovno vprašanje pri državnih uradih na Češkem je v komiteju. Nemci to dejstvo negirajo in s tem nikakor ne prispevajo k boljšjanju situacije in k ublaženju differenc. Na češki strani pa ozavljajo zlasti nemška izsiljavalna sredstva, katerih najglavnnejše je, da se Čehe v dunajskem parlamentu ne sme pripustiti v večino in se jim ne sme dati jih pristojčega vpliva na državno upravo, dokler ne ugoode nemškim zahtevam na Češkem. Posebno pa otežkočuje spravno akcijo dejstvo, da se Nemci ne morejo odločiti za trezni avtonomistični program, ter se po svoji večini udajajo radikalnemu geslu po popol-

nih delitvi češkega kraljestva, kar po menja seveda najhujšo žalitev močno razvitega češkega historično pravnega naziranja. Vse to pa so več ali manj zunanje oblike onega globoko segajočega boja, katerega jedro je pred vsem gospodarsko. Češka ekspanzija se zajeda vedno bolj tudi v takozv. nemške dele dežele, češki delavec, obrtnik, podjetnik izpodriva nemškega in Nemci, ki se boje za svojo dosedaj skoraj neomejeno narodno gospodstvo, se hočajo obdati z zakopi iz paragrafov in zidovi iz papirja, misleč, da se jim na ta način posreči petrificirati narodnostni položaj ter ohraniti vse predpravice, ki so jih nezasluženo toliko stoletij (od bitke belogorske) na Češkem vživali.

V Bukovini gre v najnovješem času vse narobe; dežela je vrhu tega brez načelnika. Rusini, Nemci, Rumuni, ki so dolga desetletja gospodarili v dež. zboru precej složno in brez posebnih sporov, so danes razprtii in needini. In ker nobena narodnost nima večine je postal položaj skrajno labilen. Polom rumunskega zadružništva povzročen po naravnost nezaslužnih špekulacijah in nerednostih, katero so zakrivili nekateri rumunski politiki, načelu jim posl. Lupu, v zvezi z nemškimi krčanskih socijalcev (posl. Hruschka) boj černovških Nemcev proti Rusinom za nadvlado v občini ter šolsko vprašanje ogrožajo v tej najvhodnejši avstrijski deželi redno delovanje samospavnega parlamenta.

Istrski spor je splošno znani. Večerljom italijske večine onemogoča vsako sod lovjanje slovenske manjšine, ki pa v resnici zastopa večno prebivalstvo, pri deželnozborskem delu. Za istrske deželne zbor si bo morala naša delegacija najbrž tudi še v bodoče pridržati kot edino bojno sredstvo proti italijskemu nasilju — obstrukcijo. Tržaški načelnik knez Hohenlohe se sicer trudi doseči potom ponovnih konferenc z istrskimi deželnozborskimi politiki nekako premirje, ki bi omogočilo vsaj izvršitev omejenega delovnega programa, toda do danes še ni dosegel nikakoga uspeha in je tudi več, kakor dvomljivo, ga li bo mogel dosegči.

Z včerajšnjim cesarskim patentom je bilo sklicanih 9 deželnih zborov. Tudi med temi pa se jih nahaja celo vrsta, o katerih se ne ve, bodo-li mogli zborovati.

V Štajerskem se je položaj poslednje dni zopet poslabšal. Baš da-

nes prihaja iz Maribora poročilo, da je dež. odbornik prof. Robič v Šent Iliju proglašil nadaljnjo obstrukcijo klerikalcev, katerih takтика je torej krenila zopet na ostrejšo pot. Zdi se, da računajo klerikale tako-le: Delozmožnost dež. zboru jim skoraj ne prinese nikakih strankarskih korišči, narobe pa imajo za volilni boj prav uspešna gesla: proti zvišanju dež. doklad, proti nemški nasinosti, s katero »hoče paktirati slovenska napredna stranka« itd. Po znova zdobljeni »zaupnici volilcev« in zasiguranih glavnih mandatih, se bo dalo komodnejše in manj ženirano »pogajati«. Smatrat je torej, da bo pri obnovitvi klerikalne obstrukcije štajerski deželni zbor odgoden in razpuščen.

Skoraj neumljivo je slicanje gorškega deželnega zabora. Razmere v tem parlamentiču so pravi kurijozum, nad katerim strmi tudi vsega navajeni avstrijski državljan. Volilna reforma je dala Italijanom 16, Slovencem 15 mandatov. Ker je deželni glavar Italijan, je v deželnem zboru narodnostna večina nemogoča, ker bi bilo proti 15 Slovencem 15 Italijanov. Narodnostno razmerje se bo spremenošlo še le tedaj, kadar si Slovenci izvojujejo trgovsko in obravno zbornico. Sedanja večina je pravi parlamentarni unikum, ker je sestavljen s polnim preziranjem ne le narodnostnih, temveč tudi gospodarskih in kulturnih načel, lahko se reče, da laško-liberalno slovensko-klerikalno majoriteto veže edino le nasilje, zlasti proti slovensko-naprednemu poslancem. Nečuvjeni dogodki lanskoga leta so še v živem spominu, anuliranje slovensko-naprednih mandatov, češ, da njihovi nosilci niso vredni biti poslanci, je bil parlamentarni zločin, ki mu ga avstrijska politična zgodovina ne pozna enakega. Vlada se iz neumljivih vzrokov ni mogla odločiti za edino remeduro-razpust, odgovoda je sicer deželni zbor ter skušala pozneje med strankami tudi posredovati — toda brez uspešno. Če je sedaj sklicala goriški deželni zbor, ker ji večina zatrjuje, da bo delaznožen, se bo morala kmalu prevereti, da ni bila — dobro informirana.

Dalmatinski sabor ogroža pravaška obstrukcija. Pravaška stranka si domneva, da ima po deželi ugodno položaj in da mora v eventualno novih volitvah le pridobiti. Priznata se mora, da so neklerikalne stranke v Dalmaciji organizatorično precej za-

nemarjene in da jim manjka entnosti; od dr. Ivčevičevega konzervativizma do demokratizma drja. Smedlake je dolga pot, na kateri se nazori dostikrat ostro križajo. Pravaši imajo konzolidirano stranko, pridejali so si za agitacijske potrebe celo vrsto popularnih gesel in skušajo z uspehom vplivati tudi na učiteljstvo, zahlevajoč hitro rešitev reforme učiteljskih plač. Od namestnika grofa Attemsa sklicana spravna konferenca se je ponesrečila in zdi se, da zapada tudi dalmatinski sabor v brezupno nedelnost, ki je predhodnik razpusta. Kako daleč segajo pravaški upi, je spoznati iz vesti o odstopu dr. Ivčeviča od deželnozborskega predsedništva, ki se lansirajo od pravaške strani.

Tudi usoda tirolskega deželnega zabora je še nejasna. Italijani so proglašili »maščevanje za Dunaj«, kjer so baš tirolski nemški poslanci najostrejše nastopali proti italijski fakulteti. Poleg tega igrajo razna gospodarska vprašanja med njimi zlasti železniška, veliko vlogo. Ponovne konference grofa Stürgka z italijskimi in nemškimi poslanci težkoč niso odpravile in kakor na Štajerskem, Goriškem, v Dalmaciji je sklicanje deželnega zabora tudi na Tirolskem le poskus, o katerem se lažje reče, da se ponesreči, kakor pa pokaže uspeh.

Za podoben poskus gre tudi v Galiciji. Sklicanje gališkega deželnega zabora je pravzaprav le poljski justament, ki noče priznati, da je z nadaljevanju rusinsko obstrukcijo vsako deželnozborsko delo onemogočeno. Obstrukcija v gališkem deželnem zboru je (podobno kakor ona v češkem) dalekosejnejšega političnega pomena. Škoduje namreč nele poljski deželnih napravi, temveč tudi poziciji in prestižu Poljakov v dunajskem parlamentu. Poljski politiki so bili dosedaj navajeni igrati med raznimi narodnostmi vlogo posredovalcev ter nastopati kot edino od nacionalnih sporov nedotaknjeni, nad njimi vzvraženi politiki. Sedaj imajo v svojem lastnem parlamentu bakljo razpora in njihova državniška umetnost jih zapušča, ko gre za njihovo lastno stvar. Podobno kakor na Češkem stoji tudi v Galiciji spor glede novega deželnega reda v ospredju. Gališki deželni zbor steje sedaj 149 poslancev, po reformnem načrtu naj bi jih imel v bodoče 180; Poljaki ponujajo Rusinom 25%+1 mandat, kar bi brezpogojno odklanjajo, češ, da si

upajo že po sedanjem volilnem redu priboriti 46 okrajev, če bi se volitve vodile objektivno. Rusini so, kakor znano, izstopili iz tozadne komisije za volilno reformo ter naznanjajo v »Dilu«, da pričnejo 11. t. m. zopet z obstrukcijo...

Delamožen moremo torej imenovati od včeraj sklicanih deželnih zborov le solnograški, koroški, tržaški in predarški. Toda tudi v Trstu so se nasprotijo med našo delegacijo in italijansko majoriteto vsled dogodkov v tržaškem mestnem svetu znatno pomnila.

Bilanca političnega položaja v avstrijskih kronovinah je na začetku deželnozborskih sesije skrajno neugodna. Od 17 deželnih zborov se trije sploh ne sestanejo, pet jih je ogroženih od obstrukcije in se mora nad njih delazmožnostjo resno dvomiti, pa tudi v ostalih ne gre delo po volji. Na Moravskem se je le s težavo doseglo nekako premirje, na Kranjskem streže klerikalna večina deželnemu parlamentu po življenju, in le na Nižjem in Gorenjem Avstrijskem ter v Šleziji se razvija mirno delovanje.

Pod temi okolnostmi ni čudno, da hoče vlada deželnozborsko kampanjo kolikor mogoče skrajšati, ker se boji, da bi spori in prepriki v deželnih zborih imeli usodne posledice tudi v parlamentu. Govori se, da prične državni zbor že sredi februarja zopet delovati.

"Slovenec" in trgovska in obrtna zbornica.

Torkovi »Slovenec« se zaletava neokusno in zelo prozornimi namevi in edino še nepolitično, temveč le svojim osnovnim načelom služeče inštitucijo, v trgovsko-obrtniško zbornico. Povspel se je do izvedenca v stavbnih zadevah in »svetuje« na dolgo in široko, da naj zbornica opusti nakup Waldersteinove palace v Beethovnovi ulici št. 3 kot uradno poslopje. Vsak poznavatelj te hiše in oni, ki se jo zanimali evti sam za nakup tega poslopja, mora vzeti »Slovenec« modrovana le z ironičnim smehom na znanje. Da pa zvedo tudi o tej zadevi nepoučeni a vendar tangrani krogli resnico, navedemo naj sledeče: Kupna cena za to hišo znaša 120.000 K. Hiša je enonadstropna, krasne reprezentativne zunanjosti, leži v sredini mesta, blizu pošte, bank in uradov, dež. vlade, na mir-

je narava dala smel dovitip, ki jih bojje zabava, kakor obrabljené šale najetega burkača. Da, pospeševati hočejo mojo srečo — a kako? Z mestom v javni službi, ki naj bi onečasne blagajne napolnjevalo s še občutljivejšimi izsilovanjem grenko zasluženega denarja naših sestranskih meščanov. Če je na svetu kako bitje podpolno, je to plebej, ki so ga dvignili patriciji, ne da bi njegovemu stanu izkazali pravčnost, marveč da bi na njihovo korist rufijani, on, ki izbija iz ljudstva, postane izdajalec svoje plasti, če se da porabljati za igračo njihove tiranske hlimbe, da morejo vzdigniti svoje roke in zaklicati: glejte, kako svobodo imamo v Rimu, če mi, patriciji, dvignemo plebejca. So-li kdaj dvignili plebejca, če je bil plebejski mišljenja? Ne, brat; če bom kdaj dvignjen čez svoj stan, naj se to zgodi na rokah in na hrbitu mojih somečanov.«

Upam samo, Cola, da v svoji vmem za svoje somečane ne bo pozbabil, kako si nam ljub. Nobena veličina bi me ne mogla kdaj sprizniti z mišljijo, da ti je nevarna.«

A jaz bi se vsaki nevarnosti mogel srečati, če bi vodila do veličine. Toda — veličina, veličina! Pustiva jih ponočemu spanju. A dovolj o mojih načrilih; zdaj, dragi brat, o tvojih.«

(Dale pribodataj.)

LISTEK.

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Prva knjiga.

Čas, kraj in ljudje.

I.

Brata.

Že slavno ime, ki daje temu delu naslov, kaže čitatelju, da se začenja moja povest v prvi polovici štirinajstega stoletja.

Nekega poletnega večera je bilo na obrežju Tibere videti dva mladiča, ki sta se š

zem prostoru, a vendar le nekaj krankov od najprometnejših ulic. Za trg. in obrtniško zbornico je prikladna ta hiša tudi po notranjosti. V prilici so krasne, svete sobe za pisarne ki bi zadostale za daljnjo dobo. V prvem nadstropju so dvorane po 7,8 in 10 m dolžine in skoro iste širine.

Poleg je še stanovanje za hišnika, posebno zdano poslopje na krasnej dvorišču (sedaj shramba za vozove in hlevi), prestorno podstrešje in kleti. Iz dveh prvonadstropnih sob bi se dalo preurediti krasno dvorano, ki bi bilo zadostalo ne le za odseke, temveč tudi javne plenarne seje, ki so sedaj na magistratu. Hiša je zidana z lo masivno in bi se dela pri potrebi, ki pa pri kranjski trgu, in obrtniški zbornici pač nikdar ne bo nastala, dvigniti za eno nadstropje. Če se upošteva današnje stavbne razmere s ceno, ki je zahtevana za to hišo, mora vsakdo izprevideti rentabilnost te kupljenje že v naprej. Res je, da uživa nova stavba nekaj let davčno občljavo, res je pa tudi, da stane hiša, ki bi bila prikladna za to institucijo svojih 200-300.000 kron. In to niso močje solze! »Slovenec je to pač vseen, kajti njemu ni niti od daleka mar, da bi se brigal res za interes obrtnikov! Njegovi nameni so vidni! — Našteta tudi celo vrsto društev in korporacij, ki bi naj imela svoje lokale in shode, posvetovanja in predavanja v zborniških prostorih! To bi bilo ne bi ničesar škodljivega, vendar želje so le želje — če niso pomembne. Izmed vseh društev (dr. profesorjev, zdravnikov, tehnikov itd.) ki jih navaja, ne plačuje niti en član obrtnega davka, niti eden ne prispeva z virarjem k dochodkom zbornice. S stališčem resničnih interesarov zbornice je tudi zelo čudno stališče »Slovenca« pri taki zahtevi. Obrtnik, ki se muči cel dan in marsikako noč, naj plačuje s svojimi žalji prostore ljudem, ki ne store zanj pač ničesar podobnega! Dvomimo, da bi bilo to v skladu z nazori naših trgovcev in obrtnikov. Ali pri vsem tem je treba vprašati: Zakaj piše »Slovenec sedaj toliko o težnjah obrta, o analogi zbornice in podobno?« Kakor že rečeno, namen je prozoren! Bližajo se dopolnilne volitve v trgovsko zbornico in sedaj hočejo z lažmi in vsemi primomočki dosegči nezadovoljnost v vrstah volilcev, zbegati jih in pridobiči za svoje umazane name. In glavno, kar jih všeče je de nar! V dejelnem odboru so zagospodovali in pobrali vsevrški sklad, pri zbornici hočejo sklad za trgovsko akademijo, razstavo itd. Le tisočki dñe tem pidavkam, ne pa interes ljudstva, načinjan na obrtnikov! Slovensko ljudstvo hočejo okrasti sedaj v drugič na polju izobrazbe, a posrediti se jim ne sme!

Vse stote reklamacije, ki so jih baje že vložili proti volitvam ne bodo pomagale, slovenski obrtnik naj gorov sam in ne po komandi farje! Le svojim žiliem se ima zahvaliti vsemu, kar ima, ne pa jizikom klerikalnih pisanec in pa pijavk, ki ga hočejo zmesti do skrajnosti in ubiti duševno! Zato razbijte nade klerikalcem že sedaj, potekajte v prah zlobne nakane proti našemu narodu in nega svetinjam ter pokazite ob volitvah, da ste samostojni, zavedni in napredni!

Učiteljska tiskarna in narodno-napredna stranka.

Razmerje med tistimi gospodi, ki odločujejo v »Učiteljski tiskarni«

— s katerimi pa nikakor ni identificirati vsega naprednega učiteljstva — in med narodno - napredno stranko se mora naposled vendar enkrat pojasnit in razbistri, zakaj tako, kakor sedaj, ne gre ved in ne smo iti dalje.

Učiteljska tiskarna ima zdaj dva lista. Za svoj dnevnik »Dan« išče podpore pri naprednjakih. V tem listu obeta, da bo delovala za narodno in napredno načelo, da bo podpirala narodno - napredno stranko in se zanj bojevala. V drugem listu, imenovanem »Učiteljski Tovariš« pa meče narodno - napredni stranki bombe v hrbot, šejuje proti nji in jih skuša podkopati itd.

Treba je le vseti v roke zadnje številke obeh listov in brž se spozna med njima dijametralno nasprotje. »Dan« hoče biti vseskož bojevnik za narodno - napredno stranko, »Učiteljski Tovariš« pa je njen odločni nasprotnik. Naj navedemo le nekaj izgledov.

Učiteljski Tovariš piše v številki 52. z dne 29. decembra: »Političke stranke so nam s prizadevanji posameznih poslancev vred pokazale svojo naklonjenost in nenaklonjenost; a bolj spoštujejo tudi tu klerikalno odkritosrnost v zatiranju nas, nego napredno hinavščino.«

Narodno - napredna stranka stoji zvesto in nepremično na strani učiteljstva in se bori z vso vremem za učiteljstvo in njega dobrobit, tudi kadar ji to pri kinetskih volilcih škoduje, je za to prejela na usta »Učiteljskega Tovariša« insulto, da uganja samo hinavščino, ki je še grja, kakor klerikalno zatiranje učiteljstva.

V številki 1. z dne 5. januarja je »Učiteljski Tovariš« nametel narodno - napredni stranki in njenim reprezentantom še debelejše v obraz. Že v prvem članku »Socijalno delo učiteljstva in njegovih uspehov« leta strupene pšice na napredno stranko. V članku »Proč od demagogov« pa piše »Učiteljski Tovariš:«

»Zaradi tega je povsem naravno, da ne igramo učitelji v koncertu političkih vzgojevalev slovenskega naroda niti najtišjega instrumenta. Vse v slovenskem političkem svetu se vrši preko nas in brez ozira na učiteljstvo. In vendar se ne godi to brez nas, ampak tiči povsod tudi učiteljsko delo. Kako tedaj to, da vkljub svojemu delu ne dosezamo uspehov? Kako to, da pripoznamo vsi odkritosrni ljudje, da je naše delo vrednejše od drugih, a da smo pa učitelji manj vredni od drugih? Kako to, da smo sposobni skoraj pri vseh društvin in korporacijah za tajnike in blagajnike, pevovdje in knjigovodje itd., a nesposobni za predsednike? Kako je to, da je nemalo učiteljev, ki so sotrudniki raznih političkih časopisov, a da je uspeh učiteljstvu naklonjene politike enak — ničli? Kako to, da je kronano vsako šaratansko z uspehom, da pa žanjemo mi za svoje rodoljubno delo le nevhodnost, ali kvečjemu v stanični zaviti kup fraz! Taka vprašanja nam silijo neprstano v glavo, razburajojo nam živec, motijo duševno ravnotežje, revolucionirajo našo lojalnost do vsega obstoječega, deprimirajo nas psihično in vplivajo demoralizirajo na naš karakter. Na vse to bi vedel le en odgovor: Naše delo ni smotreno, ni organizirano. Ker če bi bilo, bi ne stavilo učiteljstvo svojih moči na razpolago narodnim šarlatanom in demagogom. Zadnja faza našega

pa sem šel nekod na sprehod in sva se tam v sredi Gorjuške sešla — ona je očividno čakala name — završalo je po fari, saj naju je videela občinska pismosinja, Frantarjeva Liza, pač največja klepetulja pod našim škofom. Takrat sem vzrojil. Vzrojil sem tako, da sem Borčevko enkrat za vselej ugnal in da me odslej pusti pri miru.«

»Kakor vidim, Borčevka ni tako nevarna, ampak bolj usiljiva,« reče Sedmič, ki je prav pazno poslušal prijateljevo pripovedovanje, »no, zgodovini ti, da bo pri meni ravnito takoj opravila, kot je pri tebi.«

»Upam, je dejal kapelan, »samotno glej, da ti ne napravi kakega škandala, da boš ti grešnik v javnosti, ona pa čista. Spominjam te na egyptovskega Jožefa in Putifarkola.«

»Tako daleč pač ne pride!« se je smerjal Davorin.

»Le pazi se!«

Prijatelja sta trčila in spet pilala. Znoj kot bud kadilec si je pričgal drugo smotko.

»Da pa ne boš misil, da si prišel v same nevarnosti na Golo,« je nadaljeval kalpan, »ti pa spet moram povedati, da je Borčeva hči Justina prav simpatično dekle. Osemnajst let je starca in še dosti pametno vzgojena, kot so sicer otroci, ki jim pomagajo matere v njih mladih letih, navadno bedasto vzgojeni.«

»Ima kaj ženinov Justina?« vpraša Sedmič malomarno.

»Ima, pa še kakšnegak reče ka-

upanje in hrepeneja govoril dovolj glasno, da je res tako. Šeibog tako in ni drugače. Slepeli smo: politički slepi in ravno to je na vsem dejstvu najdaljstno. Zaletno je silno žalostno, da morajo šele naši naklonjeni šarlatani, prisiljeni po interesih šepa, spravljati luske z odi. Ni njihova gasluga, da delajo tako, a hvalejni smo jih vendarle. Pospešujmo tudi eni to njihovo delo zbranjanja učiteljskih vrst iz letargije! Sursum cora tovarši!«

To je tako vnebovpijoča krivica in ob enem tako krvavo žaljenje narodno-napredne stranke in njenih poslancev, da popolnoma opravičuje našo zahtevo, naj pride do popolnega pojasnila med Učiteljsko tiskarno in med narodno-napredno stranko. Potrebno je toliko bolj, ker bi se Učiteljska tiskarna na eni strani rada z »Dnevom« zasidrala med naprednim občinstvom in si pridobila med njim vpliv in dohodke, na drugi strani pa dela tako očitno na razdor v stranki in še s kričnimi obdolžitvami in v insultami proti narodno-napredni stranki in njenim poslancem.

Italijansko - turška vojna.

Italijanske in turške represalije.

Italijanska vlada je dala zapreti »Neodvisno telegrafico agenturo«, ki ima filialke v vseh glavnih mestih evropskih, tako tudi na Dunaju. Vzrok temu je ta, da so bila poročila te agenture z bojišča za Italijo neugodna. Tri časnikarje, nameščene pri tej agenturi, rodom Švicarje, je italijanska vlada izgnala, ker so razširjali v Švico, Nemčijo, Avstrijo in Ogrsko poročila, ki so v škodo italijanskih držav in v katerih so ostro obsojali bojevanje v Tripolitaniji.

Berolinska »Deutsche Tageszeit« poroča iz Rima: Ker je kardinal Vanutelli pred nedavnim ostro govoril proti Turčiji, mu je sultán odvzel visoki turški red, ki ga je Vanutelli dobil pri nekem svojem diplomatičnem poslanstvu v Carigradu.

Boj pri Ajnzari.

Agenzia Stefanie poroča dne 5. t. m. iz Tripolissa: Danes proti opoldne se so približale arabske kolone in regularne turške čete od juga in zahoda Ajnzari. Italijanska artillerija je začela na nje streljati, nakar so se umaknili. Kavalerijske patrule so se rekognoscirajočim dognale, da se je sovražnik umaknil. V Benghasiju, Derni in Tobruku ni nič novega.

Izgube Italijanov.

Italijansko uradno poročilo pravi, da so izgubili Italijani do zdaj 5000 mož. Večina teh je pa lahko ranjenih. 1800 mož je mrtvih ali trajno nesposobnih za vojno.

Ritajska republika.

Sangaj, 7. jan.

Cesarška kitajska vlada je razpisala volitve v narodno skupščino na severu, med tem ko organizira volitve na jugu republikanska stranka. Cesarska vlada organizira volitve razen v Mandžuriji še v Turkestanu, Tibetu in Mongoliji. Volilni red ravnina z možnostjo, da se država razdeli v slučaju, da narodna skupščina ne pride do soglasnega sklepa. Sunjata, predsednik nove republike, je izdal manifest na vse mednarodne obveznosti, ki jih je sklenila dinastija pred začetkom nemirov, vse pozneje

obveznosti pa ne bo priznala. Manifest obljublja tujcem varstvo oseb in pravice. Republikanska vlada je nadalje sklenila reformo civilnega kasenskega zakonika, reformo uprave in finančne, ustanovitev trgovine in verske tolerancije. Onim Mandžurom, ki ne bodo kallili miru in ki se podvržejo republikanskemu režimu, obljublja manifest enakopravnost in varstvo.

Konec samosta in države.

Washington, 7. jan.

Predsednik Zedinjenih držav Taft je podpisal proklamacijo, glasom katere se sprejme država Nova Mehika kot sedemnajstideseta država v okvir Zedinjenih držav.

Petdesetletnica ljubljanske Narodne čitalnice.

Narodna čitalnica v Ljubljani je v soboto na najslavesnejši način obhajala svojo petdesetletnico. Njena jubilejska slavnost se je obnesla sijajno in udeležba je bila tako ogromna, da je prekosila najslnejše nade. Od vseh strani slovenske domovine je prihelo rodoljubno občinstvo na to slavlje in ob sebi je umljivo, da se je tudi napredna Ljubljana v impozantnem številu udeležila slovesnosti.

V proslavo čitalnične petdesetletnice je bila v petek v dejelnem gledališču slavnostna predstava, o kateri govorimo na drugem mestu. V soboto, dne 6. t. m. je bilo slavnostno zborovanje.

Odbor se je potrudil zborovanje prirediti kar najbolj slavnostno, čemer je izdatno pripomogel moški zbor »Glasbene Matice« z dr. G. Krekovim: »Bratje v kolo se vstopimo!« Predsednik, sodni nadsvetnik in poslanec Višnikar je pozdravil došle goste in zastopnike društva, zlasti zastopnika čitalnice v Celju, dr. Sernea in zastopnika tržaške čitalnice dr. Stareta. Čitalnica v Trstu je poslala na slavlje poleg dr. Stareta še 8 članov, med njimi 2 dame. Po vrsti sledi nato v predsednikovem pozdravu čitalnice pri Sv. Jakobu pri Trstu, pri Sv. Luciji, v Goici, v Celju, v Šiški, Kranju, Kamniku, Škofiji Luki, Novem mestu, Mekonogu, Simonu - Gregorčevemu ljudski knjižnici, izmed drugih društva Sokol, ustavljeno kot Južni Sokol l. 1863, Žensko telovadno društvo z načelnico dr. Tavčarjevo, Šolsko slovensko žensko društvo, Matice slovenska, Dramatično društvo, Gledališko društvo, Glasbena Matice, Zveza slovenskih pleskih društev, Zdravniško društvo, družba sv. Cirila in Metoda, Branibor, Društvo slovenskih profesorjev, Pisateljsko podporno društvo, akademična društva Triglav, Slovenija, Ilirija, Sva na Dunaju, Ferljansko društvo Sava v Ljubljani, Organizacija narodno - naprednih dijashkih društev, Zveza napredne mladine in Gornje Radgona. Klub slov. akademikov v Celju, Zveza slovenskih akademikov v Ljubljani, plesko društvo Ljubljanski Zvon in Izobraževalni klub. Brzjavno ali pa pismeno so pozdravili Čitalnico ob njenem slavlju čitalnici v Podgradu in Tolminu, akad. dr. Sava na Dunaju, Ilirija v Pragi, Prosveta, Zveza jugoslov. akademičnih društev v Pragi in Lipa v Zagrebu. Predsednik oris je nato v daljšem govoru deloval.

Sledil je nato vitez Petra Grasellija slavnostni govor. V svojem govoru je orisal dobo pred ustavljivo Čitalnico, v katerem času Slovenci niso nastopili samostojno, mar več so se zbirali skupaj z Nemci v Kazinskem društvu, v Strelščem in Filharmoničnem društvu. Tako je pri Vodnikovi slavnosti leta 1858 so delovalo tudi Filharmonično društvo in je nastopila celo nemška gledališka igralka v slovenski igri, seveda samo v nemški vlogi. Ta slavnost je prebila led, začel se je preobrat na bolje. Ko je bila Čitalnica ustavljena, se je naselila najprej »Pri Mokarju«, pozneje pa se je preselila v Souvanovo, preje Turkovo hišo. Tam je preživel Čitalnica svojo zlato dobo. Vodnikova beseda leta 1863 je raznesla glas o Čitalnici po vsem Slovenskem. Tam se je rodil Sokol, vzniklo je Dramatično društvo in ustavljeno se je Glasbena Matice. Društvo se je preselilo v Narodni dom, ostalo je zvesto svojim ciljem, toda izprevideti mora vsakdo, da je treba prenestrojiti Čitalnico v sploh, da bodo tudi v sedanjih časih lahko služile popolnoma svojim namenom.

trpljenju, pomanjkanju, nezadovoljnosti in jezi, ampak v veselju, zadovoljnosti in sreči. Z zakonom boče vsaka profitirati in če zna takoj spočetka zavladati nad možem, se ji to tudi posreči — le pri oni je razlika, če dobi starca za svojo zakonsko polovico. In tudi Justina se bo še kesala, če bo Mrkač njen ženin, kar bo pa pač moralno biti, ker tako hoče njen oče Borec.

»Tudi komu drugemu ne smem,« dejal je Znoj, »ker bi bil prestopnik in pregresek zoper vse mogoče predpis, če bi katoliški kapelan imel kako svoje lastno mnenje. Toda je res tako. Ako se čuje včasih, da kakšna mladžena — recimo gospa — ki ima starca za moža, silno molí in da je zelo počožna, potem le misli, da v tistem zakonu ni vse prav in da si »pobožna ženska skuša dobiti razvedrila drugod. A ne misli, da v molitvi! Molitve in pobožnost je samo sredstvo v dosegajočih ciljev. Navadno je žrtve v takem slučaju kak kapelan, ker na nobenega moškega nekatere ženske nimajo večjega zaupanja, da jih osdravi njih zakonske nešreče, kot do njega.«

»Toda jaz bi si vendar upal trdit, da je mladih žena, ki žive srečno na strani svojih postarnih mož, v ugovara Sedmič.«

»Če je med sto ena, je veliko,« odvra Znoj, »ženska se omoti, da uživa življenje in kako si ženska življenje predstavlja, več morda. Ne v

nese »Narodne čitalnice« v preteklih 50 letih. »Za svoj postanek se ima zavhaliti oktobrskemu diplому iz leta

S kratkim zahvalnim govorom je nato zaključil predsednik g. sodni nadsvetnik in poslanec Višnikar to zelo zanimivo zborovanje.

Popoldne se je vršila ob nekoliko pčeli udeležbi, ki pa se da opravičiti s tem, da si je začelela večina rednih obiskovalcev počitka, v telovadnici Narodnega doma

telovadba »Sokola«.

Zelo zanimivo in z vso preciznostjo je izvajal »Sokol« proste vaje, ki so predočile gledalcem zgodovinski razvoj Sokolstva od II. vsesokolskega zleta v Ljubljani do danes. Težavnost vaj se je stopnjevala od leta do leta ter dosegajo svoj vrhunc v vajah za III. vsesokolski zlet v Ljubljani leta 1913, ki zahtevajo od vsega poedinega telovadea že skorajno, kar je mogoče dosegel železni disciplini in stavi kar največje zahteve na energijo in napenjanje duha pri vsakem posamezniku. Starosta Sokola in vrlji telovadci so zeli za svoja precizna in brezhibna izvajanja mnogo zasluzene povahive. Zanimive in z vso mogočo eksaktnostjo je bila izvedena tudi ordina telovadba na drogu, bradlji, konju in v krogih. Sest članje »Ženskega telovadnega društva« je nastopalo v rajalni telovadi ter izvajalo svoje zelo težavne vaje ob zvoki oddelka »Slovenske Filharmonije« s priznano eleganco.

Jubilejni ples.

Konec slovesnosti ob 50letnici Narodne Čitalnice ljubljanske je tvoril veliki in sijajni jubilejni ples v vseh prostorih Narodnega doma. Ob 8. zvečer so pričeli dohajati gostje in v pol ure so se popolnoma napolnili vsi prostori obširnega Narodnega doma. Stopnjišče, kakor dvorane so bile krasno in zelo okusno okrašene z drevesci in zelenjem.

V veliki dvoranah je bilo središče zivljenga. Tu je igral polnoštevilni orkester »Slovenske Filharmonije« pod vodstvom kapelnika g. Tartaria lepe koncertne točke izmed katerih omenjammo muzikalno - interesantnejšega R. Strausovega »Rosenkavalierja«.

Pred otvoritvijo plesa so došli mnogostevilni honoracijorji, med katerimi smo videli gospoda deželnega predsednika barona Schwarza, dvornega svetnika grofa Chorinskega, e. kr. deželne vlade svetnika viteza Laschana, deželnega odbornika in ljubljanskega župana gospoda doktorja Ivana Tavčarja, dež. poslanca gg. dr. K. Trillerja, prof. Reisnerja, Turka, Ribnikarja, zastopnike ljubljanskih oficirskih zborov in štabnih častnikov ter vse odličnejše ljubljanske meščane.

Tudi slovenska mesta in trgi so bili zastopani in na plesu smo srečevali znance iz vseh krajev.

Slavnostna poloneza, ki jo je otvoril predsednik Narodne Čitalnice ljubljanske deželni poslanec in deželni sodiščni nadsvetnik gospod Višnikar z gospo županjem Franjo dr. Tavčarjevo je bila ouvertura k plesu, ki se je nato z vso živahnostjo razvila in trajala z nezmanjšano udežbo do 5. zjutra. Posebno krasni so bili finali pri četvorkah, katere je aranžiral z znano spremnostjo gosp. bančni uradnik Počivalnik.

V stranskih prostorih so imeli svojo zabavo neplešenci in tu so bili na razpolago bifeji. Tako je bil v malih dvoranah veliki buffet za jestvine in sladčice ter dessertna vina v upravi gospoda veletržca T. Mencingerja. Od cvetlične trgovine A. Wider in od trgovine s hišno opravo J. Naglas krasno dekorirani, šampanjski paviljon pa je bil v rokah dam, katerim sta načeljevali gospe Štefi Krema in Pepina Ozmc. Enako je bilo pri kavarni, kjer sta imeli s turškimi preprogami okrašen paviljon gospe Katica Bernatovićeva in Darinka Černetova. Pri vhodu v veliko dvorano je stal cvetlični paviljon gospe kontrolor Trstenjakove, kateri je bilo prideljeno večje število lepih gospodičen kot cvetličarke. V prostorih levo od velike dvorane je stal končno drug, enako od veletrgovine T. Mencingerja oskrbovan buffet.

Vso noč je bilo najživahnjejše zivljenje v plesni dvorani, kakor v vseh ostalih dvoranah, vse je bilo zavoljeno in veselo in zadnje obiskovalce tega plesa je šele dnevna luč bočila od šampanjskega paviljona, študenta poplesnega veselja.

Štajersko.

Usoda štajerskega deželnega zborata. Uradoma Dunajčanka je priobčila cesarski patent, s katerim se sklicuje deželni zbor štajerski dne 16. januarja formalirali (vklikokrat že!) in dočoli svojo taktočno za deželnozoborsko zasedanje, ki se prične dne 16. januarja. Po izvajanjih deželnega odbornika Robiča na nekem zakočnem shodiču v Š. Iju soditi, nameravajo kle-

rikalci obstruirati naprej, kar bo po splošni sodbi povzročilo razpust štajerskega deželnega zobra. Pogajanja med grofom Claryjem in klerikalcem se sicer vrše naprej.

Grad Novo Celje pri Žaleu z obsežnim vrtom vred je kupil konvent usmiljenih bratov v Gradeu ter bode v tem osnovati veliko bolnišnico, ki bude v prvi vrsti namenjena Savinski dolini. Bode li ta naprava dolini tudi v vsakem oziru hasniva, pokazala bode prihodnost.

Celjski kapucini, znani propagatorji »ljudske naobrazbe«, so minole praznike pridigovali med drugim tudi o tem, kar najbolj ugaja in dopada fantom in možem ter dekleton in ženam. Ljudje so se o tej kapucinadi kar javno smejali in res zanimivo je bilo slišati, kako prosto ljudstvo take »zobrazovalne« govore interpretira. »Zakaj pa pobožni in dobro rejeni očete niso nič pravili o tem, kaj njim najbolj ugaja, he?« Tako se je slišala povprak.

Nadučitelj Iglar v Luki pri Židinem mostu, ta veliki najnovejši spodnjestajerski »Nemece«, je dobil za tekoče šolsko leto od deželnega šolskega sveta dopust zato, da »ponujenje« slovenščino v nemških zavodih celjskih Seve, v vsem Celju ni nikogar, ki bi bil v to sposoben! — O tej zadevi še spregovorimo obširnejše.

Drobne novice. Iz Maribora. Društvo nemških učiteljev in učiteljic za mariborsko okolico je sklenilo izstop iz vseh društv, torej tudi iz Sudinarke in Schulvereina. To je izvršitev znanega graškega sklepa. — Iz Celja. Za prvo zasedanje poravnega sodišča je bil imenovan predsednik dvorni svetnik dr. Maks Bouvier, namestnikoma pa Franc Garzarolli in dr. Roschanz. — Iz Podčetrtek poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skedenju, da je z glavo priletel na nek kamen in bil za nekaj minut mrtev. — Iz Hrastnika poročajo: Na Staro leto je zgorelo domovje posestnika Smrekarja v Imenem. Ogenj je nastal vsled slabega dimnika. Živino so rešili. Škoda je za posestnika tem občutljivejša, ker je bil zavarovan le za nizko vsoto. — Iz Konjice poročajo: Dne 2. januarja je padel nekoličinovih hlapcev Mihael Pevec v Ločah tako nesrečno z lestve na skeden

Pri deželnem odboru hočejo nastaviti kot ravnatelja deželnih električnih central inženirja g. Dušana Sernca.

Pokopali so v soboto gospo Marijo Debevec, hišno posestnico v Trnovem. Pokojnica je bila izredno blaga žena, ki je vživala v vseh slojih velik ugled in spoštovanje. O njeni priljubljenosti je pričala velikanska udeležba pri pogrebu. Pokojnica je vzgojila vse svoje otroke v strogu narodnem duhu. Bodu ohranjeni blagi gospo trajen spomin, rodbini Debevecovi naše iskreno sožalje!

Poročil se je g. Avgust Sedlar, c. kr. finančni komisar v Krškem, z gd. Mici Soossovo iz Ljubljane. Cestitamo!

Poroča. Danes se je poročil odvetniški kandidat g. dr. Ivan Zabuk v Šek v Lovranu z gd. Anico Zarnikovo iz Doba pri Ljubljani. Cestitamo!

Iz Novega mesta. Hudomušni oče Štembur se je usmilil klerikalnega značajnika Severja in mu je izkazal malo uslužbo. Pomagal pa mu ni s tem nič. Pribijemo torej: res je, da oče Štembur ni Severja iz svoje gostilne ven vrgel, res pa je, da ga je Štemburjeva žena ven vrgla, seveda ne z brahjalno silo, nego z besedami in res je tudi, da oče Štembur svoji vrli gospodinji zaradi tega ni delal prav nobenih očitkov.

G. Jože Pöschl naj se te dni dognede oglasi v uredu in št. »Slov. Naroda«, kjer dobi za svojo torbie 11 krov, katero vsoto je zanj deponiral v uredu in št. neki neznane.

Elektroradiograf »Ideal«. Le danes še se vidi krasna pretresljiva tragedija iz norišnice »Celica št. 13«, katera vzbuja veliko zanimanje med občinstvom. Jutri drama »Pravica mladosti«, krasno delo tvrdke Nor-dick film Co.

Drobiz. V soboto zvečer je po Dunajski cesti v Selenburgovo ulico pridirjal konj, ki je imel na sebi še vso opravo in pred hišo št. 4 padel, kjer ga je prijet Mayerjev kočičja in odvedel domov. Konj se je bil baje lastniku nekje na Ježici splašil, se odtrgal od voza in pridirjal potem v mesto. Kolikor je znano, se ni druge nesreče pripetilo, kakor da je konj na stojšču na Dunajski cesti poškodoval dva fijakerska voza. — Ob Gruberjevi cesti so ponocnjaki odtrgali dve vrsti ograje, zadnji so jo pa poškodovali ob Kuhnovi cesti pri vrtni Lichtenburgovega zavoda. — V gostilni v Cerkveni ulici št. 3 je bil ukraden štirivoglat nabiralk »Narodnega skladka«. Storilem so že na sledu. — Po Resljevi cesti je peljal neki 16letni fant naložen voz. Ker ni bilo pri vozu zavore, je konja voz pognal in je pri tem stopil z nogo pri tam stoječemu mesarskemu vozičku med kolo in ga je zamogel mladi voznik rešiti le s pomočjo dugih ljudi iz mučnega položaja. — Na Poljanski cesti je neki mesar z vprejšnjim vozom zadel v 64letno Marijo Streletovo, jo podrl na tla in na tilniku lahko telesno poškodoval. — V Konjušni ulici se je srečalo več razgrajajočih ponocnjakov, izmed katerih je eden rekel svojemu nasprotniku: »Če hočeš, pa pojdi, ti pokažeš orožni list,« kar je ta dobil tako zaušnico, da je sfršal v neka vrata in se pri tem telesno poškodoval. — »Pri brvi« sta se srečala dva hlapca in je pri tem eden skočil brez vsakega povoda v svojega znanca ter ga tako trečil ob tla, da je ta zadobil na levem ušesu telesno poškodbo. — V neki gostilni na Sv. Petra nasipu so bili pri skupnem omiziju fantje Poljančanje sprli. Pri tem eden plane pokonec ter pripelje svojemu nasprotniku krepko zaušnico, naposled pa mu vzmame še klobuk in raztrga lepe dvojnate krvice, kar je nastalo premirje. — Na Poljanski cesti je neki ponocnjak brez povoda zabrusil po cesti nekega krojača, nato pa zbežal na dvorišče. Ko je krojač začel kričati, so pritekli na pozorišče pogumni fantje Poljančanje, ponocnjaka na dvorišču izsledili in ga kremento naklestili.

Aretiran tujec. V noči, dne 26. na 27. decembra je bil na južnem kolodvoru, kakor smo že poročali, ukrazen delavec Ivanu Piberniku 50 K vreden lodnast zimski suknjič, podložen z belo volno. Policia je dognala, sporazumno z dunajskim zaklepnim društvom, ki ima tudi na južnem kolodvoru svoje organe, da je tativne sumljiv neki tujec, ki je govoril nemško in je nosil športno čepico. Letega je takrat iz kritičnega prostora prenalen z dnevnim vročino, ki je imel že Pibernikov suknjič ogrenjen, a temu tativina še ni bila znana. V četrtek je bil pa osumljenec v mestu zasačen in aretiran. Aretiranec pravi, da se zove Dragotin Baumholz, da je rojen v Virovitici, pristavljen pa v Stubičo na Hrvaškem. Mož pripoveduje, da je vpokojen sodnikiški kancelist, da ima ženo v Zagrebu, on pa da je bil sedaj polir v Opatiji. Vse to pa je dvomljivo, ker ima v dežavski knjižici vpisano, da je delavec. Oddali so ga sodišču.

Ljubezničiv mož. 50letni občinski sluga iz Polzela na Štajerskem, Leopold Kunst, je vzel dne 5. januarja svoji ženi hranilnično knjižico za 2200 K in jo popihal od doma, popustivši ženo in otroke njihovi usodi. V Celju je dvignil v hranilnici 1000 K, potem se pa zopet odpeljal dalje. — Kunst je baje namenjen v Ameriko, da ga preje ne bo dohitela roka pravice.

Poskušen samomor. Železničar J. S. je bil pred kratkim prestavljen iz Š. Petra v Ljubljano in se je naselil v železničarskih hišah na Resljevi cesti št. 27. Žena je bila tukaj že preje, Š. je prisel semkaj pa v petek. Proti 9. zvečer sta se začela v stanovanju nekaj prepirati in ko se je v prepirci žena baje možu zaklenila v drugo sobo, je ta vzel samokos, šel na dvorišče ter si tam zadal v desno stran glave štiri strele, nato se pa nezavesten zgrudil na tla. Takoj so poklicali rešilni voz ter ga z njim opasno ranjenega prepeljali v deželno bolnišnico, kjer je upati, da še okreva.

Zlata ura ukradena. Glasom nekega orožniškega obvestila na tukajšnjo policijo, je bila na Vranskem v soboto ukradena zlata Anker - ura z dvojnim pokrovoma, pri kateri je bil kazal nekoliko odložen. Tatvine je sumljiv neki okoli 40 let star potpolni rokodelski pomočnik, ki je imel sukno in velike plave brke. — Kjer bi jo utegnil prodajati, naj se o tem takoj obvesti varnostna oblast.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 20 Makedoncev in 4 Hrvatje, nazaj je prišlo pa 16 Hrvatov in 5 Slovencev. — Predvčerajšnjim je šlo v Ameriko 11 Slovencev, nazaj je pa prišlo 100 Hrvatov in 30 Slovencev.

Izgubljeno in najdeno. Zasebnica Marija Berčičeva je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Kuharica Angela Erbežnikova je izgubila denarnico, v kateri je imela 4 K denarja in dva listka. — Prodajalka Marija Breznikova je izgubila denarnico, v kateri je imela bankovec za 10 krov in jubilejni tolar srebrne poroke. — Neki uslužbenec je izgubil zlat prstan z diamantom. — Stotnik Karel baron Reichlin je našel denarnico z manjšo vsoto denarja. — Učencev Viktor Kveder je našel otroško čepico. — Krojač Lovro Sernic je našel srebrno zapestnico, katero dobit lastnik pri najditevju v Križevni ulici št. 9. — Pečar Jakob Kalar je izgubil listnico, v kateri je imel izpustino in domovnico. — Našla se je na jubilejnem plesu narodne čitalnice v Ljubljani črna pahljača iz želvvine in nojevimi peresi. Več se poizvede pri tajniku narodne čitalnice g. Milku Naglič v Ilirske ulici 25, pričičje. — Pozabljenih je bilo v petek zvečer na glavni posti več šolskih knjig IV. letnika učiteljice Lastnik jih dobi pri najditevju Rado Štautu v »Narodni tiskarni«.

Brivski znak odnesli. Briven Hinkot Dolencu so na sv. Treh kraljih ponoči odnesli brivski znak. Dotičnik, ki je odnesel znak, naj ga pošteje nazaj, ker sicer bo naznajan sodošču. Njegovo ime je znano.

Telefonska in brzojavna poročila.

Potrditev ljubljanskega župana.

Dunaj, 8. januarja. Sobotni ministrski svet je bavil s potrditvijo ljubljanskega župana ter sklenil, priporočati d. r. I. v. a. T. a. r. a. v. potrditev. Akt je že predložen kabinetni pisarni ter bo najbrže že jutri rešen in bo potrditev d. r. I. v. a. T. a. r. a. z. a. l. j. u. b. l. j. a. n. s. k. e. g. a. ž. u. p. a. n. a. že jutri razglašena.

Ministrski svet. — Kranjski deželni zbor. — Novi deželni glavar.

Dunaj, 8. januarja. V sobotnem ministrskem svetu se je bavil notranji minister baron Heinold tudi z razmerami v kranjskem deželnem zboru. Opozarjal je na to, da so na Kranjskem razmere posebno težavne. Zlasti ker se zdi, da sedanja večina noče rednega delovanja deželnega zobra. V vladnih krogih se mnogo opaža dejstvo, da hoče izzvati večina opozicije k obstrukciji, ter vsled tega odpora izsiliti razpust deželnega zobra.

Vladni krogovi so si na jasnen, kakor cilje zasedanja tudi na taktika. Ministrski svet se je razgovarjal tudi o vprašanju deželnega glavarja. Našemu dunajskemu uredniku se zatrjuje iz zelo verodostojnih virov, da je vladna odločenja, predlagati za deželnega glavarja poslanca Povšeta. Njegova oseba pa klerikalcem ni popolnoma po godu. Posredovanju in naporu klerikalcev se je posrečilo, da je vladna opustila namen, predlagati za deželnega glavarja poslanca Povšeta in je baje bila v sobotnem ministrskem svetu sprejeta kandidatura dr. Susteršiča. Ta predlog je odšel že na kabinetno pisarno in bo imenovanje dr. Susteršiča za deželnega glavarja najbrže že jutri publicirano v uradni »Wiener Zeitung«. Dr. Susteršič ob-

druži še poleg tega svoj državnozborni mandat.

Goriški deželni zbor. — Šusteršičeve mahinacije. — Razpust deželnega zobra.

Gorica, 8. januarja. Zastopniki italijanske ljudske, to je klerikalne stranke, so imeli včeraj shod, na katerem so z ogorčenjem protestirali proti sklicanju goriškega deželnega zobra. Italijanski klerikalni poslanci so ob tem povodu sklenili odložiti svoje mandate, in so svoj sklep oficijalno sporočili deželnemu glavarju. Italijanski klerikalni poslanci so izdali pri tej priliki tudi komunikate, ki se glasijo: »Deželnozbarska večina je začela svojo moč zlorabljati na tako nečvenu način, da zastopnikom manjšine ni več mogoče ostati v deželnem zboru. Deželni odbor je postopal proti svojim predpisom, in se je posluževal deželnih sredstev v strankarske svrhe. Deželni glavar pa je zlorabil poslovnik. Nasilje večine je postal tako veliko, da manjšina niti svojih mandatov ni varna. To pa zaradi tega, ker je italijanska liberalna v slovenska klerikalna večina delala na to, da složinsko razvijavi neljube mandate, ter na ta način prepreči v deželnem zboru vsak odpor. Vlada je to uvidela in meseca februarja 1910 odgovila deželnemu zboru. Vlada pa je tudi na Dunaju priporočala razpust deželnega zobra, ker je to edino sredstvo za sanacijo razmer na Goriškem. Sedaj pa je dr. Šusteršič prevzel vodstvo slovenske klerikalne in laške liberalne stranke na Goriškem, ter je zagrozil s parlamentarnimi komplikacijami, da izsilji na ta način sklicanje goriškega deželnega zobra, ne da bi se vršila kaka pogajanja z manjšino. Manjšina odklanja tedaj vsako odgovornost za vse te neznošne razmere.«

Gorica, 8. januarja. Slovenski napredni poslanci na Goriškem so imeli včeraj sestanek, na katerem so sklenili abstinenco na goriškem deželnem zboru. Noben goriški slovenski napredni poslanec se tedaj ne bo udeleževal deželnozbarskih sej.

Dunaj, 8. januarja. Kakor izvile pod vtiškom francosko-nemške pogodbe zaradi Maroka, je bilo izvoljenih 5 realistov, 21 progresistov, 12 republikancev leve, 31 radikalcev in socijalnih radikalcev ter 1 socialistov. Poleg tega je treba še 28 ožjih volitev. Pridobili pa so progresisti 1 mandat, republikanci leve 2 mandata, med tem, ko so izgubili radikalci in socialisti radikalci po 2 mandata.

Nov angleški Gibraltar.

Pariz, 8. januarja. Angloško vojaštvo je zasedlo polotok Sinaj med Suezom in zalivom Ataba. Ze delj časa obstaja spor med Anglijo in Turčijo zaradi tega polotoka, o katerem pravi Anglija, da je njen. Polotok Sinaj so imenovali od otvoritve prekopa vedno novi Gibraltar, ker vlada nad prekopom in je jasno, da je Angleška samo iz tega vzroka zasedla ta polotok. Angleška bo baje na tem polotoku zgradila močne utrdbe. Kako se to strinja z mednarodnim pravom, ki proglaša prekop kot neutralen, seveda Angleške ne briga, toda ravno v tem slučaju lahko računa z močnim odporom vseh velevelesnih kar je Sueški prekop za trgovino Evrope največjega pomenu.

Bivši francoski zunanjni minister o zunanjem političnem položaju.

Berolin, 8. januarja. Bivši zunanjni minister, senator Pichon se je izjavil napram nememu poročevalcu »Berliner Tageblatt« v pogovoru o zunanjem položaju med drugim sledecem: »Po inojem mnenju se novo leto ne začne v okolscinah, ki bi odločne pristaše miru, med katere tudi jaz spadam, popolnoma pomirile. Horizont mi zdi oblačen in v daljavi vidim mnogo težkoč, morda celo zapletajo.«

Revolucija na Kitajskem.

London, 8. januarja. Rusija zbirala svoje moštvo v Charbinu in ob mongolski meji, da je pripravljeno vsak čas udreti v Mongolijo.

Vreme.

Dunaj, 8. januarja. Vreme je tu skrajno neugodno. Mnogo oseb se je poneseče. Iz Rusije prihajajo poročila, da dosegla mraz — 25° C., v Finlandiji celo — 32° C. Iz Londona poročajo, da je vsedal mraz včeraj v New Jorku in okolici umrl več stotih ljudi. V New Jorku samem so zmrznilo na ulici 4 osebe. Zavetišča za brezstrešne so prenapolnjena. Mestna uprava je dala odpreti brezstrešnim celo mrtvašnice.

Akademijska opozarjanja.

Dunaj, 8. januarja. Dosedanji voditelj zadrškega namestništva grof Marius Attems je imenovan za namestnika v Dalmaciji.

Dunaj, 8. januarja. Voditelj okrajskega glavarstva v Černovicih, grof Rudolf Meran, vnuk nadvojvode Ivana je bil imenovan za namestnika v Bukovini.

Zrakoplov Salzburg.

Spittal ob Pyrrhnu, 8. januarja. Izletniki so videli balon »Salzburg«,

ki je visel med velikim in malim Pyrrnom v soteski. Videli so tudi, da ima balon še gondolo, toda zelo verjetno je, da je zrakoplov Werner padel v prepad. Rešilna ekspedicija je odšla proti soteski.

Tatvina v kraljevi palači.

Sofija, 8. januarja. V kraljevi palači so prišli na sled veliki tatvini srebrnine iz zakladnice.

Jezikovna naredba praškega kornejga poveljnika.

Praga, 8. januarja. Glasom »Češkega slova« je izdal poveljnik VIII. kora, general infanterije Koller sledenje naredbo civilnim uradom, katerim ima seveda toliko ukazovati kakor civilist vojak: »Deželnozbarski urad v českem kraljestvu so obvezani dopisovati vojaškim uradom v nemškem jeziku. Tu ni mogoče dvojni tem, da se morajo posluževati občine z lastnim statutom na Češkem (tedaj Praga in Liberec) kot politični urad.«

Rafaelova »Sveta družina«.

Petrograd 7. januarja. Pri nekem starinarju v Moskvi so našli slavno Rafaelovo sliko »Sveta družina«, ki so jo že dali časa smatrali za izgubljeno. Italijanska vlada je prosila rusko vlado, naj zapleni sliko.

Hisa se je podrla. Iz Madrija poročajo: V Sevilli se je podrla neka starha hiša. Pri tem je bilo ubitih sedem oseb, med temi vodja neke privatne šole in tri učitelje.

Duhovnik in poslanec Murri se je oženil.

Iz Rima poročajo: V Sevilli se je podrla neka starha hiša. Pri tem je bilo ubitih sedem oseb, med temi vodja neke privatne šole in tri učitelje.

Nesreča v peščeni jami. Iz Jene poročajo: V Kumbergu je v neki peščeni jami zasulo pet otrok, ki so se tam igrali. Stiri so mrtve izvlekli, peti otrok je v smrtni nevarnosti.

V jezi si odsekala roko. London 7. januarja. V Morlaixu si je neka 25letna dekle, ki se je skregala s svojim bratom, v jezi s sekiro odsekala levo roko ter jo vrgla na gnojische.

</

• Zopet ogleduh. V Koblenzen so prijeli nekega zakotnega advokata, ki je več let služil v francoski tujski legiji. Osumljen je, da je bil ogleduh v službi Francije.

• Ogenj v palači grofa Bathyanja. Iz Budimpešte poročajo: V palači grof Ludvika Bathyanja je iz dozdaj neznanih vzrokov izbruhnil ogenj, ki ga je požarna bramba kmalu lokalizirala. Navzite temu je zgorelo mnogo dragocenih slik, med njimi ena od van Dycka, nadalje gobelin in preproge v vrednosti pol milijona krov.

• Poljski odvetniki nočejo zagovarjati Maczocha. Iz Varšave poročajo: Vsi poljski odvetniki so odklonili zagovarjanje meniga Maczocha in njegovo ljubico. Zagovarjali ju bodo ruski odvetniki. Razprava se bo vrnila sredi meseca februarja.

• Požar tovarne za sladkor. Iz Frankobroda ob M. poročajo: Blizu Halleja je popolnoma zgorela velika tovarna za sladkor tvrdke Wüstefeld in sin. Kakih 14.000 stotov sladkorja je uničenih. Škoda znaša dvainpol milijona mark.

• Zastrupljenja v Berolini. Policija je dognala, da je drogost Scharmach razpečal mnogo več methylalkohola, kakor se je to prvotno mislilo. Več balonov z methylalkoholom so konfiscirali. Aretirali so tudi izdelovalce žganja Gastrova, ki je tudi žganju primešaval methylalkohol. Dvema večjema odjemalcema v Charlottenburgu so zaprli lokale. V mestnem azilu je zopet ena oseba zbolela.

Prosvešča.

Slovensko gledališče. S slavnostno predstavo v slovenskem gledališču se je začela vrsta jubilejnih slavnosti, ki jih je priredila ljubljanska čitalnica v proslavi svoje petdesetletnice. Tako je dramatično društvo prvo izkazalo svoje dolžno in udano počasenje matici našega narodnega razvoja, središči in žarišču našega rodoljubnega stremljenja, odkoder izhajajo domalega vsi začetki sedanjega narodnega preporoda. Slavnostno predstavo je otvorila grandiozna ouverture Dvočkovke „Libuše“ in takoj izvala visoko svečano razpoloženje. Občinstvo je bilo naravno elektrizirano z veličastnostjo te mogočno ouverture, ki jo je briantno proizvajala „Slovenska filharmonija“, pomnožena s profesorji in učenci „Glasbene Matice“, pod vodstvom g. Talicha. Občinstvo se je s frenetičnim aplavzom zahvalilo za to prekrasko točko. Sledila je „Alegorija“: Slovenska prosvetna pevska, dramatična društva, Sokol, družba sv. Cirila in Metoda i. t. d. se klanjajo svoji mati „Citalnici“. Skupina je bila nad vse dostojno in zelo slikovito sestavljenca ter se ji občinstvo ni moglo nadiviti. Gromovit aplavz je donel po gledališču, kipela je navdušena radost ob zvoki naše jugoslovanske himne „Lepa naša domovina“. Nad vse vzorne in prirsne so bile dalje proste plesne vaje kiso jih izvajale devojčice „Ženskega sokolskega društva“. Elegantno, elastično je bilo nihovog gibanje, in polna poezije je bila vsa slika, polna mladostne sveslosti, oblita zdaj z rožno, zdaj vijolično ali solnčno jasno lučjo. Predmet simpatičnem ovacijam so bile vrle vole Sokolice. Tudi „Prolog“, ki je pojaseval in našteval v lakoničnih besedah zasluge in vrline naše slaviljenke, je bil na mestu. Govoril ga je s toplim poudarkom g. Nučić. Slavnostno predstavo je zaključila ouverture in drugo dejanje Šmetanove „Prodane neveste“. Eno kot drugo je bilo izvrstno. Uprizorjena je bila ta večer tudi izvirna enodejanka. Ne bomo te igrice ocenjevali, pribijemo pa, da je ravnatelj Govekar storil skrajno brez taktnost, da je to igro postavil na program slavnostne predstave na čast „Nar. čitalnice“ in odločno protestiramo proti temu, da se je pri taki priliki uprizorila igra take vsebine.

Slovensko gledališče. V soboto popoldne so peli lepo opero „Carmen“. Predstava je bila tako animirana in dobro obiskana. Zvečer se je vršila repriza Finžgarjeve „Naše kri“. Avtor je nekaj čital in popravljal, vendar je stvar bleda, brez dramatskega življenja in brez umetniške krvi. Igralci so revedi, ker ne vedo, kaj početi s slabimi vlogami. Tragična mesta jim postajajo nehote komična. Obisk je bil sreden.

— V nedeljo popoldne so ponavljali Shakespearjeve „Vesele žene windzorske“, zvečer pa Heubergerjevo opereto „Ples v operi“. Obe prestavki sta bili popolnoma povoljni.

Koncert Glasbene Matice dne 14. t. m. se vrši v znamenju najnovnejših modernih skladb, ki so jim stvaritelji zasluzni može starejše in mlajše generacije. Pa tudi simfonijni del koncerta je izvršna, domača last. Priliko smo že imeli ocenjevati razna dela na tem koncertu zastopanih slovenskih skladateljev in reči moramo, da se razvijajo v svojih skladbah do vedno večje popolnosti. Občinstvo opozarjamamo na ta koncert in smo prepričani, da se ga udeleži

polnedostovilno, kakor je še pri Matišnih koncertih navada, in dokumentira s tem, da ume pomen glasbenega napredka v našem narodu, da mu je volja podpirati takisto proizvajajoče kakor ustvarjajoče sile s svojim posetom. Vstopnice se dobivajo v predprodaji v trafiki gd. J. Dolenc v Prešernovi ulici, sedeži po 4, 3 in 2 K, stojila po 1 K 20 v, daječe vstopnice po 40 v.

Društvena naznanila.

Društvo Narodni dom v Ljubljani ima svoj občni zbor jutri (torek) ob 6. zvečer v hiši »Slov. Matice«, Kongresni trg št. 7./II.

Sokol I. velika predpustna predelitev se vrši v soboto 13. t. m. v Mestnem domu.

Sokol I. in Sokol II. pričneta z začasno telovadbo v Narodnem domu v tork 16. t. m. (ne v tork 9. t. m.)

Sokol v Logatecima ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 14. t. m. v gostilni br. Fr. Korenčana v Dol. Logatenu.

Obletni večer, ki ga je priredila »Čitalnica« v Novem mestu svojim članom v prostorih Narodnega doma, je nudil nenavadno mnogo zabavne in veselje. Predvsem gre hvala in čast slavnemu odboru, ki je skrbel, da se točno odzove kulturnemu in zavbnemu namenu »Čitalnice«. S pososom zre lahko odbor na letošnjo bogato setev in plodonosno svoje delovanje v prid narodni stvari. Večer je otvoril koncert, kateremu so sledile senčne slike z zabavno vsebinou in humorju polno razlag, kar je vzbujalo mnogo zadovoljnega smeha. Alegorija staro in novo leto je bilo nekaj novega in nepričakovanega na našem odrvu. Te krasne devojke v bajnobjini luči sredi temnozelenega gozdnega miru, ki se namah zazibljejo in zavrite v lahrem plesu skorodnotikajo se tal v sijaju krvavoredeče in bledu zeleno luči ob sladkih zvokih nežnih melodij. Do popolnega vespa je brezvonomo dopriniesel največ g. fil. Jakša. Tudi predstava predzadnjega točka, precizno in dovršeno izvajana, je zelo ugajala. V vseh prostorih je bilo natlačeno polno občinstva, tako da so se morali pozneje prišli gostje zabavati stoje. Jasno je zopet pokazalo občinstvo, kje je glavnata žila našega kulturnega in zabavnega življenja in sto in sto sre, ki se jim je v preteklem letu ogrevalo srce ob žarkih narodnega navdušenja, je bilo odločno in zavestno, da bo tudi odslej iskal utehe in zabave v kulturnem Narodnem domu.

Gospodarstvo.

Semenj v Kotredelu pri Zagorju ob Savi se vrši v sredo 17. t. m. na sv Antonia dan, kar naznamo, da se bo občinstvo vedelo ravnati.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemček.

Zavod za gradbo mlinov Julij Fischer, c. kr. trgovsko obč. zapravljen izvedenec, Dunaj II 2, Lichtenauergasse št. 1 sprejme proti vseki pravilji graditelje mlinov, nadmlinarje in teh. potnike za zastopnike. Več pismeno. 90

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banca v Ljubljani.

Druži kuri dnevnega borza 8. januarja 1912.

Metabolni posojil.	Denar	Marka
4%, majeva renta	91-20	91-40
4%, mesečna renta	94-55	94-75
4%, avto. krenčna renta	91-10	91-30
4%, avg.	90-35	90-55
4%, kreditna delovna posojila	92-25	92-45
4%, k. o. celte del. banke	92-90	93-90

Broška.	Stroški iz 1. 1910 %	434-	446-
" " 1911	608-	620-	
" " samojelo 1. inženj.	295-	307-	
" " II.	29-	301-	
" " ogrnke hipotečne	276-50	282-50	
" " den. komunalne	503-50	515-50	
" " avto. kreditne	507-	519-	
" " ljubljanske	82-	88-	
" " avto. red. kredit	69-	75-	
" " ogr.	46-25	50-25	
" " bančna	35-40	39-40	
" " turške	249-25	252-25	

Velatka.	Velatka.	Velatka.
Cekini	11-37	11-40
Marke	117-60	117-80
Frančki	95-50	95-65
Ukre	94-95	95-15
Rabiji	253-75	254-00

Ljubljanske kreditne banke	465-	467-
Avt. kreditne zavoda	654-25	655-25
Dunajske bančne družbe	547-25	548-25
Južne železnice	112-15	113-15
Državne železnice	732-75	733-75
Alpine-Montan	889-	890-
Češke sladkorne družbe	382-	390-
Zivnostienske banke	283-	284-

Termin.	Termin.	Termin.
Psenica za april 1912	za 50 kg	11-71
RZ za april 1912	za 50 kg	10-22
Koruta za maj 1912	za 50 kg	8-51
Oves za april 1912	za 50 kg	9-70

Dne 8 januarja 1912.

Termin.

Psenica za april 1912 . . . . .

RZ za april 1912 . . . . .

Koruta za maj 1912 . . . . .

Oves za april 1912 . . . . .

11-37

117-60

95-50

94-95

253-75

254-00

11-40

117-80

95-65

95-15

10-22

8-51

9-70

11-71

8-50

9-75

10-25

8-55

9-70

10-20

8-50

9-70

10-20

8-50

9-70

10-20

8-50

Išče se trgovski lokal

oziroma prostori, ki bi se predelali za lokal, na prometnem kraju v Ljubljani. Ponudbe takoj pod "Trgovski lokal" na upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 101 vplačili.

"SLAVIJA"

"... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ... - ... Reservni fondi € 52.750.285-24. — Izplačano oddelno in kapitalje € 115.300.000-61.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsekozi slovansko-narodne uprave.

Vsa pojasnila daje cigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodki ulici štev. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenuje takoj in najkulanteje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega, dobička izdatno podporo v narodne in občnokoristne namene.

CIRIL in METODOV ČAJ

je najboljši.

Glavna zalog pri Prvi slov, zalogi čaja in rum na debelo v Ljubljani, Rožna ulica štev. 41.

P 84/10-29

Oklic.

Prostovoljna dražba zemljišča v sv. Vidu (St. Veith.)

Dne 25. januarja 1912, ob 10 predpoldne

vršila se bodo pri c. kr. okrajni sodniji v Marenbergu prostovoljna dražba zemljišča vlož. štev. 69. kat. obč. sv. Vid (St. Veith).

Cenilna vrednost 14.096 K. Vadium 2.000 K.

C. kr. okrajna sodnija v Marenbergu, odd. I.,
dne 6. decembra 1911.

Št. 407.

Razglas.

V založitev troškov za občinske namene se bodo na podlagi § 39 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano pobirale

od 1. januarja 1912 naprej

od vseh vrst neposrednega davka, izvzemši osebno dohodarino, tedaj:

1. od domarine,
2. od zemljarine,
3. od kontingentovane pridobitve,
4. od nekontingentovane pridobitve,

5. od pridobitve javnemu računu-dajstvu podvrženih podjetij,

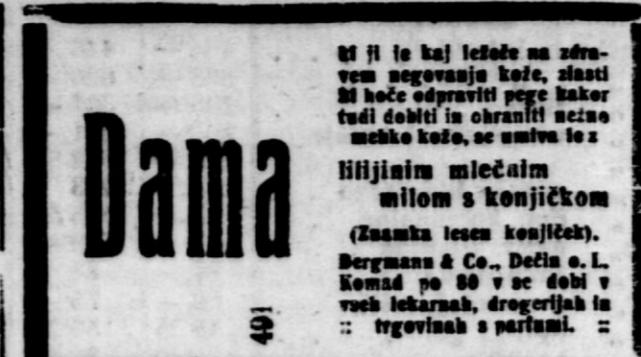
6. od plačarino in

7. od rentnine, petintrideset (35) odstotne občinske delklade.

To se v smislu § 62 občinskega reda javno razglaša.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 4. januarja 1912.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svenčnik
Laschan l. r.

Kartonažni delavec,
boljša moč, se išče za preddelavca
za neko zagrebško tvrdko.

Prednost imajo taki, ki govore hrvaški ali slovenski jezik in znajo deklice navaditi tega dela.

Ponudbe z navedbo dosedanja poslovanja in zahtevo plače pod šifro „100“ na uprav. Slov. Naroda.

ŽAGA

popolnoma nova
se da takoj v najem.

Cena po dogovoru. Žaga je na tako
obrnem, lepem mestu. Več pove

oskrbiščivo Prainikarjevega
dvora v Mokinjah pri Kamniku.

Bogata zalog
najfinejših rokavic
pravi francoski parfumi

in vsi v to stroko spadajoči
predmeti v najfinejši kakovosti

667 Za obila naročila se priporoča

OTILJA BRAČKO

Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Matianovi hiši.

Zelezno kina-vino

tekarnarja
PICCOLIJA v LJUBLJANI, Dunajska cesta, obsegajo navedeno množino železa v nasprotju z drugimi železnatimi kina-vini, ki obsegajo samo toliko železa, kakor navadna namizna vina in nimajo torej nobene zdravilne vrednosti. To dokazuje več kemijskih analiz in tudi ona, ki se je izvršila po odredbi c. kr. ministerstva notranjih zadev.

Zelezno vino tekarnarja Piccolija jači slabokrvne, nervozne, vsled bolezni oslabljene osebe, slabe in bolzezno izgledajoče otroke.

Steklenica s ..., l. 2 K, 3 steklenice K 6:60. Vozinja in zavojnina prosta.

Razprodaja.

Likvidacijski odbor Združenih čevljarijev naznanja tem potom razpredajo velike zaloge usnja, kopit in raznih v obrt spadajočih potrebščin, kakor tudi raznovrstnih obuval.

Odda se skupno ali pa usnjarija zase, čevljarija zase. — Kupci naj se oglasijo med 2—3 ure popoldne v zadruži.

Garantirane nepremočljive čevlje izdeluje Matej Oblak

čevljarski mojster, Ljubljana, Kongresni trg 6.

V zalogi imam tudi veliko izbiro izgotovljenih čevljev domačega in tvorniškega izdelka, kakor tudi gamaše in prave ruske galoše.

Glavno zastopstvo za Kranjsko s sedežem v Ljubljani

oddobro vpeljana zavarovalnica.

Reflektanti vpošljite pismene ponudbe z navedbo referenc pod šifro „Glavni zastop 1000“ na upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Po najvišjem naročilu Njegovega ces. in kr. apostolskega Veličanstva.

41. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v drž. zborn zastopanih kraljestev in dežela.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji zak. dovoljena, ima 21.145 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 K.

Glavni dobitek 200.000 K.

Javno žrebanje bo 15. februarja 1912. — Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vor-dere Zollamtstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, poštnih, brzjavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. — Igralni načrti za kupovalce srečk zastonj. — Srečke se dopošljejo poštne prosto.

Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

Važno! „Naslovna knjiga 1912“ za mesto Ljubljano Važno!

po uradnih virih najboljše sestavljena, obenem

celoten stanovski izkaz in zaznamek protokoliranih turšč in drugih obrtov v Ljubljani
je ravnokar izšla.

Cena K 4.—.

Založništvo: Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Cena K 4.—.